

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

4. Vtrum aliquam moram ibi traxerit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

feno, nihil ualet in proposito, quoniam constat paradifum metaphoricè sumi, cum dictum est, Hodie mecum eris in paradiso. nam paradifus proprie significat hortum, seu delicias: quorum neutrum potest ibi proprie intelligi, sed tantum metaphorice. Infernus autem proprie sumitur secundum consuetudinè scripturæ, iuxta illud Gen. 37. Descendam ad filium meum lugens in infernum: & ad Eph. 4. Descendit primum ad inferiores partes terræ: gloriâ ad inferos. Hæc de tertio.

li. 13. Mor. e. 22. a. med.

potest. Quantum uerò ad eiusdem terræ altitudinè & loca illa inferni, quæ superiora sunt aliis receptaculis inferni, hoc modo inferni profundissimi appellatione significantur.

¶ Super quæst. quinquagesimâ eundem articulum tertium.

Titulus sicut sonat intelligit. In corpore una est conclusio habens multas partes, in illo triduo Christus fuit totus in sepulcro, in inferno & ubique. Probatur: in morte Christi licet anima fuerit separata a corpore, neutrum tamen fuit separatim a persona filii Dei: ergo Christus totus, &c. Probatur consequentia: quia masculinum genus refertur ad personam, neutrum autem ad naturam. Clara sunt omnia in litera.

op. 3. e. 236.

q. 50. ar. 4.

li. 3. c. 7. cir. prin. 10. 9.

p. p. q. 3. lar. 2. ad 4. arg.

q. 50. arti. 2. ad 3. & 4.

siderari: uno modo, secundum quietem, quæ ibi erat a pena sensibili, & quantum ad hoc non cõpetit ei nec nomen inferni, nec sunt ibi aliqui dolores. Alio modo potest considerari, quantum ad priuationem gloriæ speratæ, & secundum hoc habet rationè inferni, & doloris: & ideo nunc dicitur sinus Abraham: illa requies beatorum, non tamen dicitur infernus, nec dicuntur nunc in sinu Abraham esse dolores.

AD QUINTVM dicendum, quod sicut Greg. * ibidem dicit, ipsa superiora loca inferni profundissimum in infernum uocat. Si enim quantum ad celsitudinè cæli, ac iste caliginosus infernus est, quantum ad eiusdem aeris altitudinè, terra quæ inferius iacet, & infernus intelligi, & profundum

ARTICVLVS III.

¶ Vtrum Christus fuerit totus in inferno.

AD TERTIVM sic proceditur. Videtur, quod Christus non fuerit totus in inferno. Corpus enim Christi est pars eius: sed corpus Christi non fuit in inferno. ergo totus Christus non fuit in inferno.

¶ 2 Præ. Nihil cuius partes ab inuicem separatæ sunt, potest dici totum: sed corpus & anima, quæ sunt partes humanæ naturæ, fuerunt ab inuicè separatæ post mortem, ut supra dictum est. Descendit autem ad infernum mortuus existens. non ergo potuit esse totus in inferno.

¶ 3 Præ. Illud totum dicitur esse in aliquo loco, cuius nihil est extra locum illud: sed aliquid Christi erat extra infernum: quia & corpus erat in sepulcro, & diuinitas ubique. ergo Christus non fuit totus in inferno.

SED CONTRA est, quod August. * dicit in libro de symbolo: totus Filius apud Patrem, totus in cælo, totus in terra, totus in utero Virginis, totus in cruce, totus in inferno, totus in paradiso, quo latronem introduxit.

RESPON. Dicendum, quod sicut patet ex his, quæ in prima * parte dicta sunt, masculinum genus refertur ad hypostasim uel personam, neutrum autem genus pertinet ad naturam. In morte autem Christi, licet anima fuerit separata a corpore, neutrum tamen fuit separatim a persona filii Dei, ut supra dictum est. * & ideo in illo triduo mortis Christi dicendum est, quod totus Christus fuit in sepulcro: quia tota persona fuit ibi per corpus sibi unitum, & similiter

F totus fuit in inferno, quia tota persona Christi fuit ibi ratione animæ sibi unitæ: totus etiã Christus tunc erat ubique, ratione diuine naturæ.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod corpus quod tunc erat in sepulcro, non est pars personæ in creatæ: sed naturæ assumptæ; & ideo per hoc quod corpus Christi non fuit in inferno, non excluditur, quin totus Christus fuerit: sed ostenditur, quod non fuit ibi totum, quod pertinet ad humanam naturam.

AD SECVDVM Dicendum, quod ex anima & corpore unitis, constituitur totalitas humanæ naturæ, non autem totalitas diuine personæ: & ideo soluta unione animæ & corporis per mortem, remansit totus Christus, sed non remansit humana natura in sua totalitate.

AD TERTIVM Dicendum, quod persona Christi est tota in quolibet loco, sed non totaliter: quia nullo loco circumscriptur: sed nec omnia loca simul accepta, eius immensitatem comprehendere possunt, quin immo ipse sua immensitate omnia comprehendit. Hoc autem locum habet in his, quæ corporaliter & circumscriptiue sunt in loco, quod si totum sit alicubi, nihil eius sit extra: sed hoc in Deo locum non habet. unde Aug. * dicit in sermone de symbolo, non per diuersa tempora uel loca dicimus ubique Christum esse totum, ut modo ibi totus sit, & alio tempore alicubi totus, sed ut semper ubique sit totus.

ARTICVLVS IIII.

¶ Vtrum Christus aliquam moram traxerit in inferno.

AD QVARTVM sic proceditur. Videtur, quod Christus nullam moram traxerit in inferno. Christus enim ad hoc in infernum descendit, ut ex eo homines liberaret: sed hoc statim ab eo factum est in ipso suo descensu: facile enim est in conspectu Dei, subire honestate pauperem, ut dicitur Eccl. ii. ergo uidet, quod nullam moram in inferno traxerit.

¶ 2 Præ. Augustinus * dicit in sermone de resurrectione quod sine aliqua mora, ad imperium domini ac saluatoris, omnes ferrei confracti sunt uerbes: unde ex persona angelorum concomitantium Christum dicitur, Tollite portas principes uestras. Ad hoc autem Christus illuc descendit, ut uerbes inferni confringeret. ergo Christus in inferno nullam moram traxit.

¶ 3 Præ. Luc. 23. dicitur, quod dominus in cruce pendens dixit latroni, odi mecum eris in paradiso. Ex quo patet, quod eodè die Christus fuit in paradiso, non autem secundum corpus, quod positum fuit in sepulcro. ergo secundum animam quæ ad infernum descenderat: & ita uidetur, quod non traxerit moram in inferno.

¶ Super quæst. quinquagesimâ eundem articulum quartum.

Titulus clarus. In corpore unica conclusio. Creden dum est animam Christi fuisse in inferno quod corpus eius fuit in sepulcro. Probatur ex proportionali similitudine, quia utrumque effectus, scilicet descensum ad inferos & positionem corporis in sepulcro, ut nostras in penas susciperet: hoc enim conuenientissime sequitur, ut ambæ simul terminentur penæ.

¶ Aduerte hic, quod penalitates Christi usque ad resurrectionem eius durauerunt, ut manifeste patet de pena separationis anime a corpore: hæc enim constat sustinuisse Christum usque ad resurrectionem suam. Unde conuenientissime Auctor ex duratione penalitatis, quam in corpore suscepit sepulcro, arguit æqualem durationem penalitatis susceptæ in anima ex utilitate loci inferni.

¶ Cum autem audis penalitates Christi

lib. 3. c. 10. m. 6. 9. 9.

3. dist. 2. art. 3. q. 2. & 3. ca. 11.

In ser. 2. de cruce, geli in oray. d. temp. a mortuus 10. 10.

3. dist. art. 2. opus 10.

